

2018-12-03

§ 87 2018.398 VÄN

Utredning kring möjligheter och utmaningar med att införa en ny yrkeskategori inom vård- och äldreomsorgen

Ärendebeskrivning

I kommunfullmäktiges Flerårsstrategi 2018-2020, (Flerårsstrategi 2018-2020 för Alingsås kommun s.7), fick vård- och äldreomsorgsnämnden i uppdrag att under innevarande år renodla undersköterskeuppdraget genom att finna möjligheter för andra yrkeskategorier att bistå verksamheten. Vård- och äldreomsorgsnämnden gav förvaltningen i uppdrag, 2018-04-09 § 21, att utreda vinster och utmaningar av ett eventuellt införandet av en ny yrkeskategori, benämnd serviceassistent, inom vård- och äldreomsorgen. Uppdraget ska slutredovisas senast december 2018.

Förvaltningens yttrande

Förvaltningen har med utredningen haft som målsättning att genom en bred kunskapsinhämtning sammanställa ett underlag som kan utgöra beslutsunderlag för vård- och äldreomsorgsnämnden i frågan om en renodling av undersköterskeuppdraget.

I inledningsskedet gjordes två, för utredningens fortsatta inriktning, viktiga avgränsningar:

Utredningen omfattar endast vård- och äldreomsorgen. Det innebär att avdelningen för funktionsstöd och LSS inte omfattas av de förslag som lämnas i utredningen.

Utgångspunkten för frågan om en renodling av undersköterskeuppdraget har i utredningen varit ett kompetensförsörjningsperspektiv. Det innebär att i överväganden för eventuellt införande av en ny yrkeskategori i vård- och äldreomsorgen, har varit att se till verksamhetens behov utifrån ett kvalitets-, brukar- och arbetsmiljöperspektiv.

Den andra avgränsningen har gjorts mot bakgrund av att vård- och äldreomsorgen i Alingsås kommun, precis som övriga svenska kommuner, står inför stora utmaningar gällande kompetensförsörjning. En strategi att möta dessa utmaningar är genom arbetsdelning.

Utredningen har pågått under perioden augusti-december. Arbetsgrupper inom kvarboendeavdelningen, boendeavdelningen, förvaltningsledningsnivå, HR, ekonomi och fackförbundet Kommunal tillsattes med uppgift att genom ett arbetsverktyg ta hänsyn till möjligheter och utmaningar med ett eventuellt införande av en ny yrkeskategori. Studiebesök har gjorts i Skövde kommun och Göteborgs Stad, som infört någon form av arbetsdelning inom äldreomsorgen. Erfarenheter har inhämtats från Hemtrevnad, Ahlströmergymnasiet, Campus Alingsås vuxenutbildning. Alingsås kommuns arbetsmarknadsenhet och Arbetsfördelningen tillfrågats om sina erfarenheter kring frågan och om intresse av att ingå som samarbetspart vid ett eventuellt införande. Kommunala pensionärsrådet har deltagit i utredningen som referensgrupp och representant för ett brukarperspektiv.

Förvaltningsledning och gruppchefer för arbetsgrupperna tog efter ovanstående kunskapsinhämtningen beslut vid möte 2018-11-08 beslutet att föreslå nämnden att en ny yrkeskategori inom vård- och äldreomsorgen behöver innefatta vård- och omsorgsnära

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-12-03

insatser. Förslag är att vårdbiträde införs som ny yrkeskategori. Förslaget har fattats mot bakgrund av det fortsatt stora behovet av utbildad personal inom vård- och äldreomsorgen samt utifrån ett verksamhets- och brukarperspektiv. För titeln vårdbiträde finns kopplat kompetenskrav som innefattar viss vård- och omsorgsutbildning.

Förslaget överensstämmer med det inriktningsbeslut som fackförbundet Kommunal och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har fattat på nationell nivå. Kommunals lokala avdelning i Alingsås ställer sig bakom fackförbundets nationella ståndpunkt, de står alltså bakom ett återinförande av yrkeskategorin vårdbiträde vid sidan av yrkeskategorin undersköterska inom vård- och äldreomsorgen.

Förvaltningens förslag innebär att de extratjänster som idag finns inom förvaltningen som en arbetsmarknadspolitisk åtgärd och finansieras av statliga medel, finns kvar så länge externa medel tillförs. En översyn kan behöva genomföras kring vilka kompetenskrav som ska finnas för dessa extratjänster samt eventuell förändrad titulation.

Detta innebär sammantaget att förvaltningen föreslår ett införande av vårdbiträde inom vård- och äldreomsorgen och inte ett införande av yrkeskategorin serviceassist.

Utredningen har visat på komplexiteten i denna fråga, där flera olika perspektiv behöver beaktas och övervägas varför förslag om inriktningsbeslut lämnas som ger förvaltningen i uppdrag att belysa frågan utifrån främst följande punkter:

Ekonomiska aspekter

Kartläggning av arbetsmarknaden och tillgång på arbetskraft motsvarande de kompetenskrav som ställs på yrkeskategori vårdbiträde

Behov av utbildnings- och valideringsinsatser

Samarbete mellan berörda parter

Uppdragsbeskrivningar, tydlighet i arbetsdelning

Ledarskapsuppdraget

Brukarperspektivet

Risk- och konsekvensanalys.

Förslag till beslut

1. Vård- och äldreomsorgsnämnden godkänner förvaltningens utredning "Möjligheter och utmaningar med att införa en ny yrkeskategori inom vård- och äldreomsorgen".
2. Vård- och äldreomsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnd med ett fördjupat underlag så att slutgiltigt beslut om införande av yrkeskategorin vårdbiträde kan fattas.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-12-03

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och äldreomsorgsnämnden

Arbetsutskottet hänskjuter beslut i ärendet till nämndens sammanträde 2018-12-17.

Expedieras till

Förvaltningsledningen

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande